
Grotowska

Dzielnice: Bemowo

Osiedla: Fort Radiowo

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości polskich

Rok utworzenia nazwy: 1954

Opis

Groty (Wyczółki - Groty) - zaściankowa wieś pomiędzy Babicami i Górcami, wzmiankowana już w XVI w. Nazwa pochodzi od nazwiska właścicieli (ród Grotów, który specjalizował się w wytwarzaniu właśnie grotów do strzał), później znalazła się w rękach rodu Zdziarskich. Prawdopodobnie podczas potopu szwedzkiego wieś uległa całkowitej zagładzie, jednak z czasem została ponownie zasiedlona. W latach `60 XIX w. na ok. 25 hektarach gruntów przekształconych w park pobudował tu swój pałacyk Jan Gotlib Bloch (1836-1902), znany bankier i przedsiębiorca kolejowy żydowskiego pochodzenia, twórca m.in. Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej oraz kilku linii kolejowych na terenie Rosji. Pałacyk ów był prezentem dla żony, Emilii Kronenberg, jednak już w 1883 roku - po otrzymaniu szlachectwa - przeprowadził się do majątku Łęczna w Lubelskiem. Wówczas to Rosjanie rozpoczęli tu budowę Fortu III (nazwanego "Blizne" od pobliskiej miejscowości a przez miejscowych nazywanym jednak Fortem Groty), wchodzącego w skład pierścienia zewnętrznego Twierdzy Warszawa. Pięcioboczny, z ceglanyimi koszarami i wypełniona wodą fosą, został zlikwidowany po 1909 roku (dziś wpisany do rejestru zabytków pod adresem: ul. Lazurowa 2). Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości tereny te zajęła Dyrekcja Robót Publicznych. W 1951 roku zostały przyłączone do Warszawy i prawie ćwierć wieku później zabudowane osiedlem domków jednorodzinnych.

Ciekawostki

Stan obecny:

na wysokości posesji nr 13: Sosna zwyczajna. Pomnik przyrody, 21 m.

Nr 15: **Dom Włodzimierza Boernera**. Przed domem kamień z tablicą upamiętniającą ojca - Ignacego Boernera (1875-1933) - założyciela osiedla.

naprzeciwko posesji nr 15: Dąb szypułkowy. Pomnik przyrody wys. 22 m. Mieści się .

naprzeciwko wylotu ul. Westerplatte: Dąb szypułkowy. Pomnik przyrody wys. 20 m.

Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Stała tu w 1936. W latach 60 XX w. przeniesiono pod figurę pomnik poświęcony Powstańcom Obwodu Żywiciel.

Pomnik poświęcony Powstańcom Obwodu Żywiciel. Pomnik poświęcony jest żołnierzom II Obwodu, którzy po nieudanych akcjach na Żoliborzu i Bielanych kierowali się na azymut w kierunku masztu radiostacji Babice. Kiedy przekraczali nieistniejącą już drogę Wawrzyszew Boernerowo, zostali zaatakowani przez niemiecko-ukraińskie oddziały, stacjonujące w okolicznych lasach. Część powstańców zostało złapanych i kazano im wykopać dwa doły: do jednego zrzucili zabitych w walce towarzyszy, nad drugim rozstrzelano resztę. Zginęło wtedy ok. 100 osób, choć tylko 73 udało się zidentyfikować. Z pogromu ocalało tylko kilku żołnierzy. Już w maju 1945 między mogiłami na dzisiejszym lotnisku Bemowo ustawiono głaz pamiątkowy z inicjatywy Stowarzyszenia Przyjaciół Boernerowa. Wartę honorową pełnili na początku studenci pobliskiej Technicznej Szkoły Lotniczej. W latach 60, w związku z utworzeniem tu lotniska, pomnik przeniesiono na dzisiejsze miejsce, pod figurę MB z Dzieciątkiem. W latach 80 ułożona została tu płyta granitowa.

Data nadania nazwy: 1954.05.20. Wcześniej nazywała się Parkowa.
